

об'єктивного контролю за допомогою таких тестів.

У наступному типі контролю членами опозиції є рейтинг за шкалою (*rating on a scale*) (визначення якості володіння мовою за відповідністю певному рівню конкретної шкали) та рейтинг за контрольним листом (*rating on a checklist*) – висновок про якість володіння мовою в залежності від відповідності певним параметрам у переліку. У першому випадку оцінювання є вертикальним (*vertical assessment*), а значення рівнів розкривається за допомогою дескрипторів (*descriptors*). Альтернативою вважається контрольний лист (*checklist*) з горизонтальним наголосом (*horizontal assessment*) на змісті успішно засвоєного матеріалу. Джерелами для створення контрольного листа можуть слугувати ілюстративні дескриптори (*illustrative descriptors*), які є незалежними критеріальними показниками (*criterion statements*).

Членами наступної опозиції є глобальний (холістичний) (*holistic assessment*) та аналітичний контроль (*analytic assessment*). Перший полягає у глобальному синтетичному судженні (*synthetic judgement*), коли різні аспекти розглядаються експертом інтуїтивно. Аналітичний контроль розглядає різні аспекти окремо. У цьому типі контролю мають розглядатися питання щодо об'єктів контролю, підрахування балів, можливості застосування аналітичних критерійних шкал у холістичній рейтинговій стратегії тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2003. 360 с.
2. The Common European Framework of Reference for Languages. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. 260 p.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ, ЯК МОТИВАЦІЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Черниш Л.М., старший викладач

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Сьогодні викладачі іноземної мови в закладах вищої освіти повинні будувати такий навчальний процес і планувати такі практичні заняття, які могли би бути основою формування мотивації студентів до вивчення іноземної мови. Викладачі повинні дбати про ефективне забезпечення навчальної діяльності, викликаючи інтерес студентів до заняття. Методи, які розвивають пізнавальний інтерес до вивчення іноземної мови, це перш за все методи, які активізують сам процес навчання, а саме такі: – групова робота; – дискусія; – діалогічне мовлення (інтерактивне); – проектування; – презентації та інше [1, с. 39]. У сучасному навчально-виховному процесі вагоме місце посідає питання про використання саме інтерактивних методів навчання у ЗВО, тому що вони відкривають для студентів можливість співпраці, пізнання та налагодження стосунків. Зростання вимог до якості підготовки фахівців із вищою освітою ставить перед викладачами завдання створити ефективні дидактичні системи, які базуються на застосуванні видів, технологій, форм і методів навчання, які забезпечать інтенсивне залучення студентів до процесу вивчення іноземної мови. Серед багатьох засобів, що реалізують такий підхід, визнання набувають інтерактивні методи навчання [3, с. 29–34]. Мета статті – висвітлити особливості застосування інтерактивних технологій навчання як мотивації до вивчення іноземної мови й обґрунтувати необхідність їх використання. Інтерактивне навчання як особливу освітню технологію в загальнодидактичному аспекті досліджували О. Пометун, Г. Сиротенко, Л. Коваль та інші вчені. Необхідність використання інтерактивних технологій навчання іноземної мови у ЗВО обґрунтовано у працях науковців С. Медведевої, О.Зубенко, Г.Попова. Питанням організації інтерактивного навчання в старшій школі присвячені роботи сучасних науковців, таких як Н. Павленко, В. Мартинюк, Л. Тополя та інші [2, електронний ресурс]. Суть інтерактивного навчання: навчальний процес організований так, що всіх учасників залучено до процесу пізнання, формування та створення висновків, де кожен студент робить індивідуальний внесок, де студенти обмінюються ідеями, знаннями. Методи

інтерактивного навчання є складовою частиною сучасних інноваційних технологій. На заняттях створюється можливість обговорення різноманітних проблем, аргументування власного погляду, відбувається взаємодія викладача та студента, яка орієнтує особистість на розвиток творчих і розумових здібностей і комунікативних навичок. Однією з інтерактивних технологій навчання, яка є ефективною під час вивчення іноземної мови, є кооперативне навчання [2, електронний ресурс]. Кооперативне навчання – метод навчання студентів, що припускає співробітництво студентів у групі та викладача. За такого підходу студенти швидше досягають успіхів у вивченні іноземної мови. Американські дослідники Д. Джонсон і Р. Джонсон виділяють п'ять основних критеріїв успішного кооперативного навчання: 1. Позитивна залежність (студенти вчаться взаємної відповідальності та роботи в команді). 2. Пряма підтримка (студенти підтримуються один одного безпосередньо. Вони обмінюються думками, матеріалами, оцінюють роботу один одного з метою отримання спільного результату роботи). 3. Відповідальність (кожен студент бере участь у роботі в групі та несе відповідальність за результат групової діяльності). 4. Соціальна компетентність (студенти вчаться довірі та повазі, а також чітко та ясно висловлювати свої думки й вирішувати конфлікти, які виникають). 5. Власна оцінка (студенти вчаться оцінювати власний внесок в успіх групової роботи, а також оцінювати спільну роботу групи та виділяти причини невдач. Кооперативно організоване навчання відрізняється певними особливостями: – викладач дуже виважено підходить до створення підгрупи на тривалу перспективу; – розробляються свої стратегії, здійснюється планування для кожної з виділених підгруп; – у процесі навчання студенти діляться своїми знаннями; – кожен студент працює на повну силу, самостійно; – за результат праці групи відповідальність несе кожен учасник; – робота кожного учасника групи оцінюється викладачем під особовим кутом. Сьогодні в науковій літературі описано багато видів технологій кооперативного навчання (дослідники нараховують більше ніж 50), розглянемо найбільш розповсюджені різновиди

(структури) кооперативних занять: «Думай – працюй у парі – ділись» (Каган, 1990 р.) – кооперативна структура, в якій студенти (партнери) особисто думають над питанням, потім обговорюють ще з кимось іншим. Зокрема, цей вид кооперативного навчання використовується під час вивчення нового матеріалу. «Формулюй – Ділись – Слухай – Створюй» (Р. Джонсон, Д. Джонсон і Бартлет, 1990 р.) – подібна до попередньої структури, в якій студенти спочатку особисто формулюють відповіді, кожен проговорює відповідь вголос та слухає відповіді інших. Потім разом створюють повну відповідь за допомогою обговорення. Цей вид також має широке застосування. «Скажи й переключайся» – кооперативна структура, в якій студенти послідовно дають відповіді на запитання або обговорюють тему дискусії за сигналом. «Круглий стіл» (Каган, 1990 р.) – кооперативна структура, яка розрахована як на малі, так і на великі групи, в яких один аркуш паперу передається по колу для запису своїх думок, ідей, пропозицій тощо [7, електронний ресурс]. «Мозковий штурм». Фіксуються всі ідеї, коментарі щодо заданої теми. Використовуються такі принципи: кожному надається можливість висловитися, всі твердження приймаються, наголошується швидше на кількість, а не на якість, ідеї не оцінюються й не критикуються, а записуються так, як були сформульовані, без редагування. Групове дослідження – кооперативна структура, в якій студенти розбиваються на підгрупи, самі обирають тему дослідження. Вони самостійно обирають зміст, форми, ролі, проводять збір інформації, аналізують, дають оцінку даним, роблять висновки та презентують кінцевий варіант дослідження .

Висновки.

Варто зазначити, що інтерактивне навчання дає змогу значно збільшити процес засвоєння матеріалу, оскільки впливає не лише на свідомість студентів, але й на дії, практику. Кооперативне навчання дає можливість вирішити відразу декілька завдань: розвиває комунікативні вміння й навички, допомагає встановленню емоційних контактів між учасниками процесу, забезпечує виховне завдання, оскільки змушує працювати в команді, прислухатися до думки кожного .

Значення кооперативного навчання під час формування зацікавленості до вивчення іноземної мови дуже велике. І викладачу не можна недооцінювати цей факт. Використавши їх разом з іншими формами та методами роботи, викладач досягне головної мети – студенти будуть мотивовані до вивчення іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Калініченко А. І., Гуцол А. А. Materialy XII mezinarodni vedecko – prakticka konference «Vedecku prumysl evropskeho kontinentu – 2016». – Dil 9. – Filologie. Philosophy: Praha, Publishing House «Education and Science» s.r.o., 2016. – P. 38–41.
2. Заворотна О. І. Психолого-педагогічні умови використання інтерактивних технологій навчання іноземних мов у ВНЗ / О. І. Заворотна // Вісник психології та педагогіки (електронний ресурс): зб. наук. робіт. – Київ, 2012. – Вип. 10.
3. Лосєва Н. М. Активні методи навчання в курсі аналітичної геометрії / Н. М. Лосєва // Дидактика: проблеми і дослідження: міжнар. зб. наук. робіт. – Донецьк, 2008. – Вип. 29. – С. 29–34.
4. Олішевич В. М. Педагогічні умови формування позитивної мотивації студентів ВНЗ до вивчення іноземних мов / В. М. Олішевич // Молодий вчений: педагогічні науки: зб. наук. робіт. – Херсон, 2015. – Вип. 6 (21). – Ч. 3. – С. 41–44.
5. Русинова Л. П. Педагогічний словник за темами: навч. посібник. / Л. П. Русинова. – Сарапул, 2010.
6. Johnson D., Johnson R. Learning together and alone: cooperative, competitive, and individualistic learning. – Boston: Allyn and Bacon, 1999.
7. URL: <http://ru.osvita.ua/school/method/technol/2652/>.
8. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Кооперативне_навчання. References: 1. Kalinichenko A. I., Hutsol A. A. Materialy KHP-ho kursu navchalno-praktychnoyi konferentsiyi «Vedetskyu Prymirnyk Yevrovskoho Kontyent – 2011».

ПОНЯТТЄВИЙ І ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СКЛАД СФЕРИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Черноватий Л.М., доктор педагогічних наук, професор